

KP-1228

Seat No. _____

B. A. (Sem. I) Examination

November / December - 2017

Sanskrit : C.E.-101

(सभापर्व अ. ५०-५६ & व्याकरणम्)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- १ गभे ते ३१२ श्लोकोनी अनुवाह सङ्घित सभजूति आपो : १४
- (१) अव्युत्पन्नं समानार्थं तुल्यमित्रं युधिष्ठिरम् ।
अद्विषन्तं कथं द्विष्यात्वादृशो भरतर्षभ ॥ (५०-२)
- (२) लोकवृताद्राजवृतमन्यदाह बृहस्पतिः ।
तस्माद्राज्ञा प्रयत्नेन स्वार्थश्चिन्त्यः सदैव हि ॥ (५०-१४)
- (३) न व्याधयो नापि यमः श्रेयः प्राप्तिं प्रतीक्षते ।
यावदेव भवेत्कल्पस्तावच्छ्रेयः समाचरेत् ॥ (५१-९)
- (४) द्युते क्षतः कलहो विद्यते नः को वै द्युतं रोचयेदबुध्यमानः ।
किं वा भवान्मन्यते युक्तरूपं भवद्वाक्ये सर्व एव स्थिताः स्म ॥
(५२-१०)
- (५) नार्या म्लेच्छन्ति भाषाभिर्मायया न चरन्त्युत ।
अजिह्वमशवं युद्धमेतत्सत्पुरुषव्रतम् ॥ (५३-८)
- (६) सुदान्ता राजवहनाः सर्वशब्दक्षमा युधि ।
इषादन्ता महाकायाः सर्वे चाष्टकरेणवः ॥ (५४-९)
- (७) त्यजेत्कुलार्थे पुरुषं ग्रामस्यार्थे कुलं त्यजेत् ।
ग्रामं जनपदस्यार्थे आत्मार्ये पृथिवीं त्यजेत् ॥ (५५-१०)
- (८) द्युतं मूलं कलहस्यानुपाति मिथोभेदाय महते वा रणाय ।
यदास्थितोऽयं धृतराष्ट्रस्य पुत्रो दुर्योधनः सृजते वैरमुग्रम् ॥
(५६-१)

- ૨ ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો : ૧૪
- (૧) દુર્યોધનનો ધૃતરાષ્ટ્રના ઉપદેશ સામે પ્રતિભાવ
 - (૨) દ્યુત પ્રસંગે વિદુરનો પુણ્યપ્રકોપ
 - (૩) સભાપર્વ શીર્ષક
 - (૪) મહર્ષિ વ્યાસ

- ૩ જય, ભારત અને મહાભારત એ મહાભારતનાં સંસ્કરણોની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

- ૩ મહાભારતનો સમય એક અનિર્ણિત સમસ્યા. ચર્ચો. ૧૪

- ૪ 'મહાભારત એ ભારતીય સંસ્કૃતિનો વિશ્વકોશ છે.' આ વિધાનની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

- ૪ મહાભારત એક મહાકાવ્ય છે કે વિરાટકાવ્ય ? - ચર્ચો. ૧૪

- ૫ બે-ત્રણ વાક્યોમાં જવાબ આપો : (ગમે તે સાત) ૧૪

- (૧) મહર્ષિ વ્યાસ 'કૃષ્ણ દ્વૈપાયન' તરીકે કેમ ઓળખાય છે ?
- (૨) મહાભારતના આરંભ અંગેના મતો જણાવો.
- (૩) સભાપર્વ શીર્ષકની યોગ્યતા દર્શાવો.
- (૪) દુર્યોધનના મતે ક્ષત્રિયની વૃત્તિ કેવી હોવી જોઈએ ?
- (૫) સજ્જન પુરુષોનું કયું વ્રત છે ?
- (૬) યુધિષ્ઠિર કેવો રાજરથ હોડમાં મૂકે છે ?
- (૭) દ્વિતીયા વિભક્તિ એકવચનનું રૂપ આપો : (ગમે તે બે)
વન, બાલા, હરિ, નદી ।
- (૮) તૃતીયા વિભક્તિ બહુવચનનું રૂપ આપો : (ગમે તે બે)
રામ, માલા, કવિ, ધેનુ ।

(૯) ચતુર્થી વિભક્તિ એકવચનનું રૂપ આપો : (ગમે તે બે)
પિતૃ, માતૃ, વન, ગુરુ ।

(૧૦) સપ્તમી વિભક્તિ બહુવચનનું રૂપ આપો : (ગમે તે બે)
વન, રામ, માલા, ગુરુ ।

(૧૧) વિભક્તિઓ કેટલી છે ? કઈ-કઈ ?

(૧૨) રૂપો ઓળખાવો : (ગમે તે બે)
રામસ્ય, માલાયૈ, કવીન્, નદીષુ ।
